

**Ustawa o ochronie
osób i mienia.
Komentarz**

Wstęp

„Państwo suwerenne musi posiadać pełną zdolność do samookreślenia granic działania i w tym sensie do samoograniczenia swej kompetencji”.

[R. Kwiecień, Suwerenność państwa. Rekonstrukcja i znaczenie idei w prawie międzynarodowym, Kraków 2004, s. 71].

Prawo bezpieczeństwa odnosi się do normatywnych kwestii zapewnienia ochrony jednostce – obywatelowi oraz Państwu – w różnych zakresach, obszarach i granicach czasowych, zarówno w aspekcie podmiotowym, jak i przedmiotowym. Z jednej strony mamy do czynienia z ochroną instytucjonalną w zakresie spraw publicznych, mienia publicznego, z drugiej zaś z ochroną jednostki, także wtedy, gdy dotyczy to m.in. sfery prywatności. Rozumienie bezpieczeństwa i oczekiwania wobec państwa w tym obszarze ewoluują. Jak wskazuje W. Lidwa, wysilek związany z zapewnieniem bezpieczeństwa obywateli wymaga konsolidacji działań służb specjalnych, policji i innych podmiotów zapewniających bezpieczeństwo publiczne, w tym także firm i podmiotów prywatnych [W. Lidwa, Wstęp, w: W. Lidwa (red.), Kształtowanie bezpieczeństwa publicznego w warunkach współczesnych zagrożeń, Warszawa 2019, s. 9–10]. Państwo musi więc zagwarantować ochronę fizyczną w czasie wolności od zagrożeń o charakterze militarnym. Ta część zadań obejmuje m.in. ochronę osób i mienia. Ta sfera aktywności została w dużej mierze powierzona wyspecjalizowanym podmiotom, działającym przede wszystkim w sektorze ochrony osób i mienia. Państwo nie pozostaje obojętne wobec aspektów bezpieczeństwa osób i mienia, bowiem jest odpowiedzialne za wszystkie elementy życia gospodarczego i społecznego na każdym etapie jego rozwoju. Pojawiają się tu pytania o zakres tej odpowiedzialności oraz możliwość jej egzekwowania. W celu realizacji swoich zadań władza publiczna posługuje się określonymi instrumentami prawa. Rola władzy publicznej wiąże się przede wszystkim z funkcjami porządkowo-reglamentacyjnymi administracji publicznej.

Zakres prywatnej ochrony osób i mienia powinien być postrzegany przez pryzmat sześciu filarów bezpieczeństwa, które tworzy: (1) zakres obiektów i obszarów podlegających obowiązkowej ochronie; (2) funkcjonowanie wewnętrznych służb ochrony; (3) zasady prowadzenia działalności w zakresie ochrony osób i mienia; (4) kwalifikacje i uprawnienia pracowników ochrony; (5) nadzór nad bezpieczeństwem osób i mienia; (6) zasady ochrony szczególnych kategorii sprzętów o przeznaczeniu wojskowym i militarnym.

Wstęp

Od początku swojego istnienia w realiach Polski po transformacyjnej, prywatne agencje ochrony osób i mienia stanowią ważny element kształtowania porządku i bezpieczeństwa publicznego. Ochraniają one kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego mieszkańców obiekty, a także biorą udział w ochronie infrastruktury krytycznej. Dlatego też sfera działalności gospodarczej podmiotów z zakresu ochrony osób i mienia przez lata poddana była szczególnej regulacji państwa a zawód pracownika ochrony stanowił zawód regulowany do końca 2013 r. Zmianę wprowadziła dopiero ustawa z 13.6.2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz.U. poz. 829) dotycząca zawodu pracownika ochrony. W obecnym brzmieniu ustawa o ochronie osób i mienia reguluje sposób wykonywania działalności przez podmioty zaangażowane w ochronę osób i mienia, sposób sprawowania nad nimi nadzoru oraz zasady wykonywania czynności z zakresu ochrony osób i mienia przez osoby zatrudnione w ochronie.

W polskim systemie prawnym, przepisy ustawy z 22.8.1997 r. nie powinny być postrzegane jako akt wyłączny w zakresie ochrony osób i mienia. Ustawa nie odnosi się przykładowo do zasad prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych. Regulacja nie narusza także przepisów dotyczących ochrony obszarów, obiektów i urządzeń jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez: Ministra Obrony Narodowej, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Spraw Zagranicznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, a także przepisów dotyczących ochrony transportu broni, amunicji, materiałów wybuchowych, uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego wykonywanego przez te jednostki.

Celem naszego opracowania jest komentarz dotyczący mechanizmów kształtujących bezpieczeństwo osób i mienia, opartych na regulacjach prawnych powszechnie obowiązujących, jak i wewnętrznych. W demokratycznym państwie prawnym, to prawo jest podstawą działalności organów realizujących zadania publiczne, zatem determinuje ono również tę aktywność w sferze ochrony osób i mienia.

Autorzy

Warszawa, maj 2020 r.

[Przejdź do księgarni →](#)